

הפלת המוסקיטו הבריטי בתאריך 20.11.48

מתוך מאמר באתר SPYFLIGHT

תרגום: אבינעם מיסניקוב

הערות המתרגם מופיעות בסוגריים

ששת מקלעי הבראונינג 0.50" של המוסטנג גרמה לנוק מועט במוסקיטו שהמשיך בנתיבו, אך אז נטה המטוס לעבר הים, הנמיך לגבה 20,000 רגל בערך, כנראה בנסיון נואש לחמוק, ואז התפוצץ בפתאומיות והתרסק לים מול חוף אשדוד. שני אנשי הצוות נהרגו.

מדוע טס המוסקיטו בגובה נמוך יחסית בעוד שהיה מסוגל לטוס בגובה 36,000 רגל שבו היה כמעט בלתי פגיע ליירוט שבוצע ע"י המוסטנג? לשאלה זו אין תשובה עד היום. כמו כן, העובדה שהמוסטנג הגיע לישראל באוגוסט והפך למבצעי באוקטובר, וכן העובדה שח"א המלכותי לא היה מודע לחלוטין לכך שח"א הישראלי קיבל מטוסי מוסטנג, מצביעות על כשל חמור במערך המודיעין הבריטי.

לבסוף, ידוע כעת שאישור מיניסטרטריאלי לביצוע גיחות הצילום מעל למדינות ערב וישראל לעולם לא התקבל, ואלו אושרו ע"י מפקדת ח"א המלכותי באיזור כדי לספק את מקור המידע היחידי על פעילויות באיזור. לאור ההסטוריה של האיזור, הוסכם שהחלטת פיקוד ח"א המלכותי לא היתה משוללת הגיון ולאחר מכן, מפקד ח"א המלכותי הורה על ביטול גיחות אלה עד שיושג האישור המיניסטרטריאלי המתאים.

תוספות והערות המתרגם:

המטוס:

מטוס זה, שכאמור היה מדגם הסיוור-צילום PR.MK.34 לטווח ארוך מאד, יוצר במפעל דה הוילנד בעיר האטפילד לפי חוזה יצור מס' 4204 וסופק לח"א המלכותי בתאריך 16.1.1946. דגם זה צויד במנועי רולס רויס מרלין 113/114, מיכלי דלק נוספים בתא הפצצות המוגדל, ושני נתיקי 900 ליטר מתחת לכנפיים ובסך הכל 5769 ליטר דלק שהקנו לו טווח מירבי של 5792 ק"מ בגבה טיסה של 25,000 רגל ובמהירות 483 קמ"ש. מהירותו המירבית של המטוס היתה 684 קמ"ש.

ציוד הצילום כלל 4 מצלמות אנכיות דגם 52F. עם עדשה של 36 אינץ', ומצלמה אלכסונית דגם F.24.

המטוס סופק לח"א המלכותי בתאריך 16.1.1946 והוצב בטייסת 13.

הטייסת:

עובדה מעניינת היא שטייסת 13 נפתחה בבסיס ח"א המלכותי בעין שמר שבארץ ישראל מטייסת אחרת בתחילת ספטמבר 1946. מטוסייה ביצעו גיחות צילום מעל א"י והסביבה, וסיוור ים לגילוי ספינות מעפילים עד שהטייסת הועברה לבסיס כנרת שבמצרים באמצע דצמבר אותה שנה.

על הטייסות הזרות שהיו מוצבות בארץ ישראל ובסיסיהן תוכלו לקרוא במאמר נפרד שיתפרסם בקרוב.

ככל שהתמשכה הלחימה בין היהודים והערבים (במלחמת העצמאות) קיבל ח"א המלכותי משימה להשגיח על ההתפתחויות באיזור ועד מהרה ביצע גיחות צילום כמעט יום יומיות מעל מדבר סיני וישראל בעזרת מטוסי מוסקיטו PR.MK.34 של טייסת מס' 13 שהיתה ממוקמת בבסיס כנרת באזור תעלת סואץ. המטוסים הבלתי מזוהים שטסו בגבה רב השאירו לעיתים קרובות שובלי התעבות כשטסו מעל חיפה ובסיס רמת דוד, הם ניראו מהקרע וכונו בידי אנשי חיל האוויר "שופטקייט". לבסוף, בתאריך 20 בנובמבר 1948, כשה"שופטקייט" נראה מעל לגליל בכיוון בסיס חצור, הוזנק הטייס ווין פיק מהרצליה (משכנה של טייסת 101) כשהוא מטיס את אחד ממטוסי המוסטנג שהרכבתם הסתיימה זמן קצר קודם לכן לאחר שהגיעו מארצות הברית. פיק היה טייס קרב אמריקאי בעל נסיון רב, שטס במשימות קרביות רבות מעל לגרמניה במלחמת העולם ה-II, והיה אחד מהמתנדבים האמריקאיים הלא יהודים שטסו בחיל האוויר הישראלי (טייסי המח"ל).

מטוס המוסקיטו דגם PR.MK.34 מספר VL620 בעל אות קריאה "גראפיק 3" וסומן באות הקוד (M) המריא מפאיד בשעה 11:00 לגיחת סיור שגרית מעל לכמה מדינות במזרח התיכון כולל ישראל, גיחה שיצאה כל 48 שעות. המידע המודיעיני שנאסף בגיחות אלה עזר ביצירת תכנית שנקראה "בארטר" ושליפה נדרשה בריטניה להיחלץ לעזרת מדינת עבר הירדן (ירדן של היום) תחת תנאי הסכם אנגליה-עבר הירדן.

לאחר שהמטוס עזב את איזור התעלה, נסק באיטיות לעבר עבר הירדן ונחת בבסיס חיל האוויר המלכותי בחבנייה (בעירק) לתדלוק. לאחר שהמריא מחבנייה, המטוס היה אמור לנסוק לגובה מירבי ולטוס בכיוון צפון פלשתינה, ולפנות דרומה לאורך קו החוף במשימת צילום שדות תעופה בישראל.

בינתיים, לאחר שנסק לגובה 30,000 רגל, פיק הונחה לעבר המטוס הבריטי מהקרע ע"י סיד כהן, טייס מתנדב מדרום אפריקה, שעקב אחרי המוסקיטו בעזרת משקפת. אבל היות ומערכת החמצן לא עבדה במטוס המוסטנג, ומחוסר חמצן, היו לפיק קשיים בראייה. לבסוף, לאחר מאבק ממושך למצוא את המטוס, יצר עימו פיק קשר עין והנמיך ויירט את המוסקיטו הבלתי חמוש בגבה 28,000 רגל מעל ישראל, כשהוא מזהה אותו בטעות כמפציץ האליפקס.

קרוב לוודאי שמפני שהגיחות היומיות מעל ישראל נהפכו לכמעט שגרה, וחיל האוויר המלכותי האמין שלא היה בידי ישראל מטוס שהיה מסוגל לייירט את המוסקיטו, צוות המטוס שכלל את הטייס קצין הטייס אריק ריינולדס והנווט קצין הטייס אנגוס לאב היו שאננים ולא ראו את מטוס המוסטנג שסגר עליהם מאחור באיטיות. פיק נכנס לבסוף לטווח מתאים ופתח באש. הוא ירה כ-45 כדורים וצפה בפגיעות וגם באש שפרצה במנוע שמאל. אחרי צרור קצר נוסף, נעצרו מקלעי המוסטנג. בתחילה נראה שאש

ווין פיק

מוסקיטו PR.MK.34